

WIJDE WORMER

JOURNAAL

JUNI 2013

EDITIE 199

JAARGANG 18

OPLAGE: 900

Meester Parlevliet weer even terug in Wijde Wormer

De naam van 'meester Parlevliet' zal in onze polder nog bij velen bekend zijn en dat is begrijpelijk.

Pieter Parlevliet begon in 1929 (nog maar 26 jaar oud) als schoolhoofd in Wijde Wormer. Op zich niets bijzonders, ware het niet dat hij op het gebied van tekenonderwijs heel vernieuwend te werk ging. De door hem uitgevonden methode 'Gebonden vrij tekenen naar opdrachten' betekende een kleine revolutie. Die trok binnen onderwijskringen in heel Nederland en daarbuiten de aandacht.

Parlevliet geloofde niet in het vrije tekenen en natekenen dat toen gebruikelijk was; dat bracht kinderen volgens hem niet verder. Hij gaf de schooljeugd het hele jaar door, afhankelijk van seizoen of evenement, of na het vertellen van verhalen, specifieke opdrachten. Hij deed echter niets voor; oud-leerlingen kunnen zich niet herinneren hem zelf ooit te hebben zien tekenen. Ook hielp hij niet bij het tekenen zelf. De meester vertelde vooraf om welk onderwerp het ging en gaf daarna alleen nog aanwijzingen: om goed te kijken en te ervaren, bijvoorbeeld door bewegingen zelf te voelen of ze door klasgenootjes te laten voordoen.

Wijde Wormer bleek voor deze nieuwe methode een vruchtbare bodem. De schooljeugd

sloeg enthousiast aan het tekenen en in de tien jaar dat Parlevliet hier was (hij vertrok vlak voor de oorlog), werden honderden tekeningen gemaakt. Die zijn niet alleen bijzonder door de ongekend hoge kwaliteit. Omdat de kinderen vaak de dingen om hen heen als onderwerp hadden, geven de tekeningen een uniek beeld van het dagelijks leven in onze polder van 70 à 80 jaar geleden. Veel is dan ook nu nog goed herkenbaar. Het tafereel op de tekening bij dit artikel (hierboven helaas in zwart/wit, maar in kleur gemaakt door Jaap Stam) zou vandaag

ook nog getekend kunnen zijn. De jaren na zijn vertrek was de collectie in het bezit van de meester zelf; Parlevliet gaf hiermee nog lange tijd cursussen aan vakgenoten.

In 1983 werd een groot deel ter gelegenheid van een schoolreünie bijeen gebracht; dit leidde tot enthousiaste krantenberichten en zelfs aandacht van de televisie. Daarna werd al het werk veilig in bewaring gegeven bij het Waterlands Archief.

De Stichting Cultuurhistorie Wijde Wormer vond het de moeite waard de collectie weer eens het daglicht te laten zien,

omdat de tekeningen voor iedereen (jong en oud) leuk zijn om te zien.

Een extraatje voor velen is daarbij dat zij werk van hun (groot)ouders en andere familie zullen kunnen bekijken. Er wordt dan ook gerekend op een grote toeloop.

De expositie is (mede dankzij sponsoring door de Rabobank) gratis toegankelijk en te zien in het dorps huis in Neck op de in het kader genemde dagen en tijden.

Meer informatie is te vinden op de website van de Stichting: www.wijdewormer.nl

Tentoonstelling geopend:

vrijdag 14 juni van 19.00 tot 21.00 uur
zaterdag 15 juni van 12.00 tot 17.00 uur
zondag 16 juni van 11.00 tot 20.00 uur.

Stichting Cultuurhistorie Wijdewormer

We noemen de volledige naam Stichting Cultuurhistorie Wijdewormer nog maar een keer omdat wij in het artikel over de regioday van de VvN in het meinummer een vergissing hebben gemaakt.

Het begon goed: de presentatie van Piet Gans over de historie en het ontstaan van de Wijde Wormer werd gedaan onder de noemer van de Stichting Cultuurhistorie Wijdewormer.

Helaas hebben we verderop in het artikel, waar het gaat over de donatie door de VvN, de stichting per ongeluk Kunst-historie genoemd. De donatie is uiteraard gedaan aan de Stichting Cultuurhistorie Wijdewormer.

Een van de twee foto's bij dat artikel kon toen niet worden geplaatst vanwege een combinatie van tijd- en ruimtegebrek. Ook dat willen we bij deze goedmaken. Op de foto

laat Piet Gans enkele historische voorwerpen zien aan leden van VvN.

Alles over de stichting is te vinden op: www.wijdewormer.nl

Wijdewormer op de radio

Veel Wijdewormernaren zal de naam 'Renate Leonhardt' bekend voorkomen. In 1948 richtte fruitteler Piet Visser van de Zuiderweg een VOF op met als doel een Duits schip, de Renate Leonhardt, te lichten. Visser (zie foto) was ervan overtuigd dat dit schip met goud en zilver was beladen op het moment dat het verging - in de tweede wereldoorlog. Hij was heel overtuigend, kreeg ook veel dorpsgenoten zover om - via aandelen - mee

te doen aan de operatie. Met de aldus verkregen financiering werd een duiktoren gebouwd voor de berging, maar uiteindelijk is het niet gelukt en waren aardig wat mensen hun geld kwijt. Een spannend verhaal!

Maanden geleden al werd de Stichting Cultuurhistorie Wijdewormer - gevonden via Google - benaderd door de VPRO. De redactie van het radioprogramma OVT (Onvoltooid Verleden Tijd) was

op zoek naar meer informatie over 'de zaak Renate Leonhardt'.

Bestuurslid Piet Gans wist als polderhistoricus uiteraard van de hoed en de rand en kon de VPRO van dienst zijn met informatie. Hij kon ook verwijzen naar de toenmalige bureaus van de familie Visser; daarvan zijn er ook enkele geïnter-

viewd.

Alle betrokkenen zijn erg benieuwd naar het resultaat, dat op **zondag 2 juni tussen 10.00 en 12.00 uur** te horen zal zijn op Radio 1. De Stichting zal de reportage binnenkort op hun website www.wijdewormer.nl beschikbaar stellen voor degenen die de uitzending hebben gemist.